

JAARVERSLAG 2024

WIJKCENTRUM BAKERMAT

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van Stichting Wijkcentrum Bakermat. Dit jaarverslag geeft een overzicht van wat we in en om de Bakermat hebben gedaan en bereikt, en welke (voorbereidende) stappen we hebben gezet richting de toekomst.

Eenzijds biedt dit weinig nieuws: de Bakermat heeft als ontmoetingsplek voor en door bewoners in Burgemeesterswijk/Hoogkamp in 2024 weer (iets) meer activiteiten georganiseerd en (iets) meer bezoekers mogen verwelkomen dan in 2023. We zetten daarmee de trend uit de afgelopen jaren duidelijk door. We zijn en blijven een bruisend centrum van de wijk.

Anderzijds hebben we in 2024 achter de schermen op verschillende manieren gewerkt aan de toekomst. Aan verbetering van de interne organisatie, nieuwe samenwerkingen, plannen voor herinrichting van diverse zalen en ideeën over onze toekomstige rol en positie in de wijk – als gemeenschapsvoorziening tussen de persoonlijke en institutionele sociale basis in de wijk. Deze onderwerpen worden in dit jaarverslag toegelicht, evenals het besluit om nader te onderzoeken in hoeverre aankoop van het pand haalbaar is – een voorbereidend traject dat we eind 2024 in gang hebben gezet met het oog op onze toekomstvisie op de Bakermat als ontmoetingsplek voor, door en van bewoners in de wijk.

We bedanken iedereen die betrokken is bij de levendige gemeenschap die de Bakermat is en kijken met vertrouwen uit naar de komende jaren.

2. Missie, visie en impact

De (statutaire) doelstelling van Stichting Wijkcentrum Bakermat is het faciliteren en bevorderen van ontmoetingen in de wijk om daardoor en daarmee het welzijn van wijkbewoners in alle leeftijdsgroepen te bevorderen. Nevendoelstelling van de stichting is het versterken van de verankering van het wijkcentrum in de wijk - met het oog op versterken van de sociale basis van mensen in de wijk.

De Bakermat als ontmoetingsplek met impact voor wijk en stad

Onze missie: We creëren met z'n allen een bruisende en levendige plek waar mensen in en om de wijk graag komen om elkaar te ontmoeten en samen te werken. Kernwaarden van deze ontmoetingsplek zijn:

- Laagdrempelig en aantrekkelijk
- Een veilig en warm thuis
- Professionele kwaliteit met grotendeels vrijwillige medewerkers
- Financieel gezond

In onze visie is Wijkcentrum Bakermat dé ontmoetingsplek voor, door en van de wijk in Burgermeesterswijk/Hoogkamp. Elke ontmoeting draagt bij aan impact voor wijk en stad; vanuit sociale cohesie en verbinding met elkaar kunnen we de samenleving telkens een stukje mooier maken.

Kernactiviteiten

Om deze visie te verwezenlijken hebben we in 2024 activiteiten ontplooid op verschillende terreinen. Deze zijn als volgt te groeperen:

1. Ruimte bieden aan (wijk)activiteiten
2. Bundelen van wijkkracht
3. Positioneren met oog op de toekomst

1. Ruimte bieden aan (wijk)activiteiten

Dit is onze belangrijkste kernactiviteit. Wijkcentrum Bakermat faciliteert en versterkt ontmoetingen met en tussen wijkbewoners door ruimtes beschikbaar te stellen voor diverse activiteiten. Wij bieden letterlijk ‘ruimte’ aan ontmoetingen.

Het gaat hier om het aanbieden (en verhuren, voor een hoger of lager tarief) van ruimtes in de voormalige Diaconnessenkerk. Onze vijf zalen variëren van 14 m² tot 325 m² en bieden ruimte aan activiteiten van 8 tot 270 personen. Veel van deze activiteiten zijn wijkactiviteiten – publiek toegankelijke activiteiten die worden georganiseerd door één van onze commissies en/of een werkgroep van een wijkvereniging uit Hoogkamp/Burgemeesterswijk.

Naast deze wijkactiviteiten kennen we externe verhuur: ruimtes die verhuurd worden aan een externe partij veelal voor een besloten of commerciële bijeenkomst. Voor externe verhuur wordt een hoger en vast tarief gehanteerd. Bij wijkactiviteiten wordt een ‘zaalhuur’ gerekend op basis van de ingeschatte draagkracht van de activiteit – aantal verwachte bezoekers, hoogte van de entree die kan worden gevraagd, eventuele verwachte horeca opbrengsten. Voor diverse (kleinere) wijkactiviteiten wordt geen zaalhuur gerekend om de betreffende ontmoeting mogelijk te maken. De Bakermat faciliteert een initiatief dan niet alleen met ruimte en faciliteiten maar ook financieel – dit vanwege de verwachte/gerealiseerde maatschappelijke waarde of impact van de activiteit voor de wijk en haar bewoners.

Wijkcentrum Bakermat wil een aantrekkelijke en laagdrempelige ontmoetingsplek in de wijk zijn. Daarom letten we bij het bepalen van de zaalhuur voor een wijkgebonden activiteit op de draagkracht en verwachte maatschappelijke waarde van de activiteit. Het gerekende tarief moet borgen dat de Bakermat voor zoveel mogelijk mensen laagdrempelig toegankelijk blijft. In de afgelopen jaren hebben we gemerkt dat de (entree)prijzen voor wijkactiviteiten weliswaar aan de hoge kant zijn, maar dat deze over het algemeen vanuit de kwaliteit van het gebodene dan wel de betrokkenheid van bezoekers wel geaccepteerd worden. Dit blijft een aandachtspunt voor beleid zowel als uitvoering, i.e., bij het bepalen van het tarief voor een bepaalde activiteit.

Een tweede aandachtspunt is de verhouding tussen zaalgebruik voor wijkactiviteiten versus gebruik voor externe verhuur. De inkomsten uit wijkactiviteiten voor 2024 (ca €49.000) waren goed voor ongeveer 37% van de opbrengsten uit verhuur (totaal ca €130.000, zie Annex 1.). Het aantal wijkactiviteiten op jaarbasis ten opzichte van de externe verhuur in 2024 was ongeveer 75%. Voor het aantal bezoekers en deelnemers aan wijkactiviteiten ten opzichte van externe verhuur is deze verhouding nog hoger. Dit is voor de Stichting een

belangrijke indicator om te waarborgen dat 'extern gebruik' van Wijkcentrum Bakermat (nuttig en nodig met het oog op de inkomsten) de wijkgebonden activiteiten zo min mogelijk in de weg staan.

In 2024 zijn we begonnen om plannen uit te werken voor de interne organisatie. We willen we dat de Bakermat ook een plek is waar mensen naar toe komen om samen dingen te (gaan) organiseren. Behalve met ruimte en faciliteiten voor de activiteiten/ontmoetingen zelf, willen we daarom ook (beter) faciliteren dat mensen uit de wijk makkelijker samen initiatieven en ideeën oppakken en organiseren. Dit hangt samen met onze tweede kernactiviteit.

2. Bundelen van wijkkracht

Wijkcentrum Bakermat is een ontmoetingsplek vóór en door bewoners. We zijn een vrijwilligersorganisatie met een grote (120-140) groep betrokken en actieve vrijwilligers uit de wijk. Een gedeelte van deze mensen, 30-40 vrijwilligers, is wekelijks één of meerdere keren actief in de Bakermat - als gastvrouw/heer voor een activiteit, voor horeca, of vanuit bestuur of onderhoudsploeg. Het grootste gedeelte van de vrijwilligers is betrokken bij één van de commissies die een maandelijks terugkerende activiteit organiseren – concerten, films, repaircafés, lezingen, praatgroepen, legomiddagen en vele andere. Ook deze mensen komen zeer regelmatig in actie in de Bakermat.

Wijkcentrum Bakermat heeft in dit verband als organisatie vooral een faciliterende rol. Onze vrijwilligerscoördinator (in dienst bij de Stichting voor 30 uur in de week) is hierbij een belangrijke verbindende spil. Naast haar taken voor de externe verhuur ondersteunt zij commissies en individuele vrijwilligers met het opzetten, plannen en organiseren van hun activiteiten.

Hiermee helpt de Bakermat om de wijkkracht van bewoners in Burgemeesterswijk/ Hoogkamp te bundelen en een rijk scala aan activiteiten en initiatieven te realiseren, ook weer in 2024. Nog steeds komen mensen met nieuwe ideeën die vervolgens daadwerkelijk gerealiseerd worden. Als organisatie willen we dit in de toekomst beter kunnen faciliteren en makkelijker kunnen maken, mede om de mix van mensen die actief zijn in de Bakermat te vergroten en verbreden. Relatief veel vrijwilligers van de Bakermat zijn op hoge leeftijd en hoewel dat ook veel mogelijk maakt gezien de kennis, expertise en vaardigheden van deze mensen, zijn er ook grenzen aan wat mensen aan kunnen. Dit is een majeur aandachtspunt bij stroomlijning en verbetering van de continuïteit van de organisatie.

3. Positioneren met oog op de toekomst

Wijkcentrum Bakermat is in haar relatief korte bestaan een belangrijke plek in de wijk geworden. Behalve in het rijke scala aan activiteiten die worden ontplooid door de bewoners is dat zichtbaar in de vele nieuwe samenwerkingen. Sinds 2023 is dit een bewust aandachtspunt van de Stichting: behalve een plek waar ruimtes beschikbaar zijn voor ontmoeting en activiteiten, wil de Bakermat ook een partner zijn die samen met andere partijen in en om de wijk (wijkverenigingen, gemeente, publieke organisaties, scholen en bedrijven) kan helpen om de leefbaarheid, sociale cohesie en verbindingen in de wijk te vergroten. Onze positioneringsactiviteiten zijn erop gericht om dit nader invulling te geven. Dit doen we in lijn met de boodschap die wordt uitgedragen door de ['We doen het samen' coalitie](#): gemeenschapsvoorziening en bewoners(organisaties) hebben een enorm maatschappelijk potentieel maar worden over het algemeen niet voldoende benut. Om dit

potentieel ten goede aan te wenden, zullen nieuwe samenwerkingsmodellen en financieringsvormen ontwikkeld moeten worden voor duurzame samenwerking in de wijk.

In verschillende samenwerkingsverbanden zijn we expliciet op zoek naar de rol(len) en positie van de Bakermat in de wijk. Hoe kunnen we onze maatschappelijke impact vergroten en mogelijk samen met anderen gericht werken aan concrete impactdoelen? Een (neven)doel daarbij is het vergroten van de continuïteit en toekomstbestendigheid van de organisatie: naast onze rol als plek voor (wijk)activiteiten zal een duidelijker positie als gemeenschapsvoorziening voor, door en van de wijk en duurzame samenwerkingspartner in de wijk helpen om de continuïteit van de organisatie te vergroten.

In de zoektocht naar onze toekomstige rol en positie in de wijk verkennen we welke thema's en maatschappelijke opgaven we meer en minder gericht zouden kunnen benadrukken vanuit de Bakermat. Vanuit onze doelstellingen en gezien de ideeën en signalen uit de gemeenschap lijken de volgende thema's passende domeinen waarop we (meer) impact kunnen genereren: kunst en cultuur, sociale cohesie, educatie, leefbaarheid, gezondheid en omzien naar elkaar, woonopgave, verduurzaming, voorbeeldwijk voor dubbele vergrijzing.

Impact van de Bakermat

Wijkcentrum Bakermat maakt impact, op allerlei manieren en op verschillende terreinen. Dit is zichtbaar in de vele ontmoetingen en activiteiten die plaatsvinden in het wijkcentrum en de mate waarin mensen uit de wijk (vrijwilligers en bezoekers/deelnemers) betrokken en actief zijn en blijven bij de Bakermat. Een veelgemaakte opmerking die in dit verband het vermelden waard is: "Als de Bakermat iets organiseert, komen de mensen."

Hoewel deze opmerking inderdaad een goed beeld van de werkelijkheid schetst – in verhouding komen veel mensen naar Bakermat activiteiten (zie ook volgend hoofdstuk) – zit de kracht en impact van onze organisatie in het onderliggend mechanisme: 'de Bakermat' organiseert eigenlijk niet, het zijn de bewoners van de wijk die initiatieven ontplooiën en activiteiten organiseren, en daarbij elkaar mobiliseren en betrekken bij diezelfde activiteiten. Wijkcentrum Bakermat faciliteert dat mensen (kunnen) meedoen en ertoe doen, dat is de kern van onze impact.

Sinds 2023 werkt de Bakermat aan (betere) manieren om de bereikte impact te meten en verantwoorden. In samenwerking met de Hogeschool Arnhem-Nijmegen, in eerste instantie met het Centrum voor Meervoudige Waardecreatie, tegenwoordig met het cluster Financieel Economisch Management (FEM), hebben we stappen gezet om op basis van het zes-kapitalen model onze impact te bepalen. Dit is voorsnog een werk-in-uitvoering. Met de collega's van de Samenwerkende Arnhemse Buurthuizen (SAB) wordt dit stap voor stap verder uitgewerkt langs het impactpad. Voor dit jaarverslag is dit nog niet voldoende uitgewerkt.

Social Handprint 2024

Sinds 2023 maakt de Bakermat gebruik van de mAEX Social Handprint methode om haar maatschappelijke impact te (laten) bepalen. In annex 2 is het voorblad van de Social Handprint meting 2024 opgenomen. De Social Handprint methode werkt met de 17 Sustainable Development Goals (SDGs) van de Verenigde Naties. Deze worden benoemd in annex 2. Aan de hand van de Social Handprint wordt in één oogopslag zichtbaar aan welke SDGs een initiatief of organisatie bijdraagt.

Figuur 1 laat zien dat Wijkcentrum Bakermat in 2024 op 12 van de 17 SDGs impact maakt, waarbij SDG 1 (Geen armoede) en SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) er duidelijk uitspringen.

Voor SDG11 is het helder waarom: deze SDG gaat over culturele activiteiten, buurt evenementen, maatschappelijk debat en ruimte met een maatschappelijke functie – veel wijkactiviteiten in de Bakermat dragen hieraan bij. SDG 1 is in de Social Handprint methode onder meer gedefinieerd als ‘kleding uitdelen’. In onze samenwerking met de Kledingbank zamelt de Bakermat jaarlijks vele kledingstukken in die hun weg vinden naar mensen die deze goed kunnen gebruiken. Doordat dit in de Social Handprint rekenmethode (de meetgegevens van een initiatief of organisatie worden door Social Handprint omgerekend naar Euro-equivalenten van de bereikte maatschappelijke impact) hoog wordt gewaardeerd, springt onze bijdrage aan SDG 1 er zo duidelijk uit.

Dit geeft meteen een goede indicatie van de beperkingen van dit model voor impactbepaling. Het is een in hoge mate gestandaardiseerd model (wat op zich goed is), dat niet per se toegespitst is op doelstellingen en waarden die belangrijk zijn voor specifieke buurthuizen en wijkcentra in verschillende wijken. Dit is de reden dat we blijven werken aan betere en beter toegespitste manieren om onze impact te bepalen en verantwoorden. Desalniettemin is het goed om te zien dat ook deze in zekere zin beperkte methode toont dat de Bakermat op verschillende terreinen substantieel impact maakt, met een Euro-equivalent van €240.000 voor SDG11 en een totale impact voor 2024 van €630.000 op alle SDGs. Rekenend met de subsidiebijdrage van €50.000 van Gemeente Arnhem in 2024, betekent dit dat elke euro aan publiek geld die in de Bakermat wordt geïnvesteerd een maatschappelijke waarde creëert van €5 (SDG11) tot €12 (alle SDGs).

Handprint Meting 2024

Figuur 1 - SDG impactroos van de Bakermat voor 2024

Om concreter aan te geven waar onze impact concreter te kunnen, beschrijven we hieronder de waarden en aspecten waar we als wijkcentrum op letten.

1. Ruimte voor (wijk)activiteiten

In deze kernactiviteit gaat het om het beschikbaar stellen van ruimten en faciliteiten om ontmoetingen tussen en met wijkgenoten mogelijk te maken. Behalve het aantal activiteiten en bezoekers/deelnemers letten we hierbij op de variatie aan activiteiten en de soort en kwaliteit van de ontmoetingen die deze met zich meebrengen. De meeste activiteiten in de Bakermat vallen in één van de volgende categorieën:

- Kunst en cultuur
- Kennisdelen en maatschappelijk debat
- Duurzaamheid en verduurzaming
- Omzien naar elkaar, zorgzame buurt, veerkracht

Vanuit onze statutaire doelstelling met betrekking tot welzijn en eenzaamheid willen we ontmoetingen stimuleren en versterken die meer en betere sociale verbindingen smeden. Ook beweegactiviteiten, met het te verwachten positieve effect op gezondheid en mobiliteit, zijn een aandachtspunt.

Qua impact kennen we zowel grootschalige activiteiten, waar mensen die elkaar voorheen niet kenden elkaar toevallig kunnen ontmoeten, als kleinschalige, meer ‘intensieve’ ontmoetingen, waar mensen meer direct met elkaar in contact komen. Verder kunnen we stellen dat verschillende van onze activiteiten, zowel grotere (lezingen en concerten met 70-150 bezoekers) als kleinere bijeenkomsten (beweeglessen, praatgroepen, koffieochtenden met 5-30 bezoekers/deelnemers) relatief veel vaste bezoekers/deelnemers trekken. In voorkomende gevallen is de betreffende activiteit dan onderdeel geworden van de dagelijkse/wekelijkse routine van zo’n bezoeker.

Een belangrijke waarde is de laagdrempeligheid van de (wijk)activiteiten in de Bakermat. Het overgrote deel van onze activiteiten is publiek toegankelijk. Daarnaast kennen we activiteiten zonder specifiek thema, met open inloop, zoals de dagelijkse koffieochtenden. Voor al onze activiteiten geldt dat we ze willen kunnen aanbieden cq faciliteren zonder (al te grote) financiële drempel voor bezoekers en deelnemers. Dat is niet altijd en voor iedereen haalbaar, maar wel iets waar we aan werken. Als organisatie werken we bovendien aan het (beter) geschikt maken van onze ruimten. We willen plek bieden voor activiteiten waar behoefte aan is in de wijk, maar niet in alle wensen en behoeften kan worden voorzien met de huidige ruimten/faciliteiten.

2. Bundelen van wijkkracht

Voor het bundelen van de (potentieel beschikbare) wijkkracht is de betrokkenheid van onze vrijwilligers de belangrijkste factor. Daarvoor zijn verschillende indicaties. Niet alleen blijven nieuwe bewoners uit de wijk zich aanmelden als vrijwilliger, ook blijven mensen (zowel vrijwilligers als bewoners uit de wijk) met ideeën komen over wat er aanvullend aan activiteiten georganiseerd zou kunnen worden.

Daarbij heeft de Stichting als aandachtspunt dat mensen beter gefaciliteerd moeten worden om ideeën met elkaar uit te werken en te realiseren. Het moet makkelijker worden om nieuwe activiteiten en projecten op te pakken. We verwachten dat ook nieuwe mensen – met hun eigen, potentieel nieuwe kennis, expertise en vaardigheden - het dan aantrekkelijker gaan vinden om actief te worden in de Bakermat.

In de loop van 2024 zijn daartoe wat plannen gemaakt, maar deze zijn nog maar ten dele gerealiseerd. Veel van de nieuw ingebrachte kennis en expertise is eigenlijk ingezet voor de Bakermat zelf, met name in de aanloop naar het eind 2024/begin 2025 concreet gestarte haalbaarheidsonderzoek voor de overname van het pand door de wijk. Dit is een omvangrijk en ingrijpend traject met implicaties en consequenties voor vrijwel de hele Bakermat, dat in 2024 grotendeels in stilte, achter de schermen is gebeven. In 2025 zullen meer en meer mensen hierbij betrokken worden – zowel actieve vrijwilligers en bezoekers van de Bakermat als bewoners in de hele wijk. Om de betrokkenheid en het eigenaarschap van de vrijwilligers te versterken wordt in aanvulling op de halfjaarlijkse vrijwilligersmiddagen gewerkt aan betere communicatie vanuit het bestuur, en meer overleg met en tussen commissies. Ook deze plannen moeten nog grotendeels gerealiseerd worden. In 2024 zijn enkele vooral kleine nieuwe activiteiten concreet gerealiseerd. Verder heeft de muziekcommissie, verantwoordelijk voor de succesvolle maandelijkse concerten in de Rembrandtzaal, haar ervaring en expertise gebundeld en zijn zij gestart met de voorbereidingen voor het Gypsy Festival, een driedaags muziekfestival met landelijke uitstraling. Dit is een groot project voor de hele Bakermat waar veel vrijwilligers bij betrokken (zullen) zijn. Naast betrokkenheid is dit ook voorbeeld voor een andere belangrijke verbindende waarde: het is een groots en meeslepend project waar velen in de Bakermat en in de wijk trots op zullen kunnen zijn.

3. Positioneren met het oog op de toekomst

Om onze toekomstvisie – een ontmoetingsplek voor, door en *van* bewoners, met impact voor wijk en stad – te realiseren, moet er nog veel gebeuren. Eén traject dat de Stichting in dit verband heeft opgestart gaat over het gericht genereren van maatschappelijke impact voor wijk en stad. Hierin worden aspecten en soorten impact verkend waar de wijk en/of onze vrijwilligers zich voor kunnen en willen inzetten – wat zijn de dingen die ertoe doen, waar is behoefte aan, en waar kunnen en willen we wat mee, vanuit het perspectief van direct betrokkenen. Op een aantal mogelijke impactvelden (e.g., ontmoeting, sociale verbindingen, ouderenbeleid en energie/buurtnetwerken) zijn samenwerkingen met anderen opgezet (onder meer gemeente en de HAN, evenals de twee wijkverenigingen) en wat eerste verkenningen uitgevoerd. Dit loopt door in 2025.

Een ander traject is gestart vanuit de behoefte van de Stichting aan stabiele en meerjarige financiering – met name nodig vanwege onze hoge gebouw-gerelateerde kosten. Dit is gekoppeld aan de behoefte van Gemeente Arnhem, uitgesproken in de Koersnota, om duurzame partnerschappen in de wijk aan te gaan. Ook dit partnerschapsproject, dat kijkt of en hoe het mogelijk is om meerjarige samenwerkingen met de gemeente aan te gaan die afdelings- en beleidsterrein-overstijgend zijn en daarmee potentieel een onderlegger kunnen zijn voor meerjarige financiële afspraken, loopt door in 2025.

Met het oog op het aflopende huurcontract met de Gemeente Arnhem per 1 januari 2027 is de Stichting begonnen met een haalbaarheidsonderzoek voor overname van het pand van de gemeente, begeleid door mensen van KATALYS/Arcadis die ervaring met dit soort (maatschappelijk vastgoed) transacties hebben. In dit traject inventariseren we risico's en mogelijkheden om verschillende toekomstscenario's te kunnen werken voor de komende 3-5-10 jaar op basis van verwachte inkomsten en uitgaven. In aanloop naar dit traject hebben we in 2024 met HAN-studenten onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor co-financiering van de eventuele aankoop van het pand door wijkbewoners – met oog op lagere financieringskosten, maar ook ten behoeve van een grotere betrokkenheid in de wijk.

3. Jaaroverzicht 2024 en plannen voor 2025

2024 was op veel manieren een heel gewoon jaar voor de Bakermat, en mede daarom ook een bijzonder jaar in het relatief korte bestaan van het wijkcentrum. Want sinds november 2020, toen we open gingen als ontmoetingsplek voor en door bewoners, stonden de eerste jaren van ons bestaan vooral in het teken van corona en verbouwingen/gebouwverbeteringen. Pas vanaf april 2023, toen de verbouwing van de Rembrandtzaal was afgerond, zijn alle ruimtes in het wijkcentrum volledig in gebruik. In die zin was 2024 ons eerste gewone, volledige jaar.

Een tweede bijzonderheid is dat we het afgelopen jaar onze vrijwilligerscoördinator in vaste dienst hebben genomen. Een bijna vanzelfsprekende stap, gezien de prettige samenwerking en de belangrijke verbindende rol die zij heeft gespeeld in de afgelopen 3 jaren, maar het is ook een bijzondere stap: voor de toekomst van de Bakermat als wijkcentrum is de stabiliteit, professionaliteit en gastvrijheid die onze coördinator inbrengt in de organisatie van groot belang, en we zijn blij dat zij net als het stichtingsbestuur en de vrijwilligers vertrouwen heeft in een langdurige toekomst met/bij Wijkcentrum Bakermat.

Want dat betekent deze stap ook: 2024 was een jaar waarin het pionieren – na de eerste 3 jaar – voorbij was en veel tijd en aandacht is besteed aan vooruitkijken. Kernvraag daarbij: hoe kunnen we met deze levendige en bruisende gemeenschap op een robuuste manier de toekomst in? Hoe kunnen we consolideren wat er al is – aan vrijwilligers, activiteiten en betrokkenheid in de wijk – en daarop voortborduren met extra, aanvullende inkomstenbronnen en langjarige samenwerkingen.

In 2024 heeft de Bakermat ca 1500 wijkactiviteiten gefaciliteerd met 2400 inzetten van vrijwilligers. Aan deze activiteiten deden in totaal 21000 bezoekers/deelnemers mee. Tabel 1 geeft een overzicht van de aantallen per thema. Om een idee te krijgen van de inhoud van deze activiteiten, willen we de lezer graag verwijzen naar onze website, www.wijkcentrumbakermat.nl. Veel van de activiteiten in de Bakermat worden namelijk regelmatig georganiseerd, meestal maandelijks. Uitschieters zijn bijvoorbeeld de dagelijkse koffieochtenden (elke doordeweekse ochtend) en de boekenmarkten, die twee keer per jaar plaatsvinden, in april en november.

Thema	Aantal act.	Aantal vrijw.	Aantal bezoekers
Muziek	149	304	5518
Spreekuren e.d.	75	74	2489
Koffie, samen eten en drinken	293	473	2420
Vergaderingen	151	458	2013
Lezingen, films	89	168	2521
Bewegen	259	186	1487
Boeken	29	138	1396
Jeugd (lego, schaken)	75	128	1355
Exposities, beeldende kunst	239	284	1036
Praatgroepen, open podium, repaircafés e.d.	98	238	766
Totaal 2024	1457	2451	21001

*Tabel 1 –
aantallen
activiteiten,
bezoekers en
betrokken
vrijwilligers*

Deze activiteiten zijn georganiseerd door een vaste kern van ca 130 vrijwilligers, meestal vanuit de betreffende commissie of werkgroep. In 2024 zijn enkele nieuwe initiatieven ontplooid, zoals de tuin/groengroep, die onder meer met NLDoet een kruidentuin heeft ingericht en een compostbak heeft gebouwd, en de nieuwe Cinebakermat commissie. Deze nieuwe commissie is in de loop van 2024 gevormd en verzorgt nu maandelijks filmvertoningen in de Bakermat. Een opmaat tot een belangrijk hoogtepunt voor 2025 was de start van de voorbereidingen voor het Gypsy Festival in april 2025, een initiatief van de muziekcommissie. Met hun muzikale expertise, netwerk en organisatorische ervaring hebben zij vanaf voorjaar 2024 een groot, potentieel 2-jarig evenement met landelijke uitstraling van de grond getild dat 3 dagen de hele Bakermat zou vullen met concerten, masterclasses en jam sessies. Naast betrokkenheid is dit ook voorbeeld voor een andere belangrijke verbindende waarde: het is een groots en meeslepend project waar velen in de Bakermat en in de wijk trots op zijn.

Uit de financiële verantwoording (zie annex 1) is af te leiden dat de inkomsten uit wijkactiviteiten voor 2024 (ca €49.000) goed zijn voor ongeveer 37% van de opbrengsten uit verhuur (totaal ca €130.000). Het aantal wijkactiviteiten was op jaarbasis ten opzichte van de externe verhuur in 2024 ongeveer 75%. Voor het aantal bezoekers en deelnemers aan wijkactiviteiten ten opzichte van externe verhuur is deze verhouding nog hoger. Daarmee ontwikkelde de verhouding tussen (bezetting van ruimten voor resp. de inkomsten van) wijkactiviteiten versus externe verhuur zich ten opzichte van 2023 ietsje verder in de gewenste richting: de Bakermat wordt voor 75% gebruikt voor wijkgebonden activiteiten, terwijl de inkomsten uit zaalhuur voor meer dan 60% uit de externe verhuur voortkomen.

De tarieven die de Bakermat hanteert zijn in 2024 niet geïndexeerd of anderszins verhoogd om met de stijgende kosten in de pas te blijven. Hiervoor is gekozen omdat we regelmatig signalen krijgen – uit de wijk en daarbuiten – dat onze prijzen aan de hoge kant zijn. Aan de andere kant blijven de aanvragen binnenkomen en stijgen onze totale verhuurinkomsten nog steeds – iets. Bij de uitwerking van de scenario's in voorbereiding op de eventuele aankoop van het pand gaan we nader verkennen wat er mogelijk is met het oog op een betere bezetting van verschillende ruimtes – voor wijkactiviteiten dan wel voor externe verhuur, met verschillende keuzes voor tarieven – hoger, lager en op het huidige niveau.

Intern zijn in 2024 diverse plannen gemaakt voor verbetering van de organisatie. Eén van de ideeën is voor een aantal onderwerpen facilitaire werkgroepen te vormen: PR en communicatie, fondsenwerving en een commissie nieuwe activiteiten. Deze plannen zijn nog niet gerealiseerd, maar zullen in 2025 worden doorgezet. De verwachting is de Bakermat hierdoor mogelijk ook aantrekkelijk wordt voor andere, extra vrijwilligers – mensen die niet per se altijd een bepaalde activiteit willen organiseren, maar liever af en toe vanuit hun specifieke vaardigheden een campagne of een project ondersteunen.

Dit is een aandachtspunt dat voor de toekomst van groot belang is: ondanks de grote en nog steeds groeiende groep vrijwilligers in de Bakermat moeten we opletten dat er voldoende nieuwe aanwas is. Er is behoefte aan aanvullende expertise en vaardigheden voor nieuwe activiteiten maar ook voor taken passend bij eventuele toekomstige rollen van de Bakermat in de wijk. In dat verband zal de Bakermat meer werk moeten maken van werving van vrijwilligers en het mobiliseren van menskracht uit de wijk. Dit zal in nauwe samenwerking met de twee wijkverenigingen gebeuren.

De werkzaamheden van de coco's zijn in 2024 nader uitgewerkt – dit is een groep zeer actieve vrijwilligers die de vrijwilligerscoördinator ondersteunen met diverse operationele

taken. Verder is vanuit de vrijwilligersmiddagen aangegeven dat er meer en regulier overleg van bestuur met commissies nodig is, evenals overleg tussen commissies onderling. Hiervoor zijn plannen gemaakt, maar behalve enkele losse overleggen in 2024 niet gerealiseerd. Dit wordt in 2025 verder opgepakt en uitgevoerd.

In het kader van de verkenning van (toekomstige) thema's voor impactgericht werken zijn enkele (impact)gebieden onderzocht, meestal in samenwerking met studenten van de HAN. Behalve verdere uitwerking van impactmeting en verantwoording hebben teams van Future Proof Financials afstudeerders een vooronderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking en lokaal verbruik in een buurtenergienetwerk resp. naar de rol en ondersteuning die de Bakermat zou kunnen bieden aan Voorzorgcirkels in de wijk. Dit laatste onderwerp wordt in 2025 verder opgepakt door initiatiefnemers, het eventuele buurtenergienetwerk (eventueel in samenwerking met de VvEs in Park Sonswijck, de buurt achter de Bakermat) is vooralsnog een brug te ver gebleken.

In 2024 zijn verschillende nieuwe samenwerkingen opgezet. De bovengenoemde samenwerking met de HAN uit 2023 is doorgezet en uitgebreid – waardoor maar liefst twee studententeams en een individuele afstudeerder actief waren in de Bakermat in de tweede helft van het jaar. In het verlengde van het Matchevent van de Arnhemse Uitdaging is contact gelegd met diverse bedrijven – zo bood Van Wijnen in 2024 opnieuw assistentie in de Rembrandtzaal, gaat Arcadis/Katalys ons helpen om te bepalen of aankoop van het pand door de wijk haalbaar is, en bood Justins BV assistentie bij het inrichten van Office365.

Het Matchevent heeft ook geresulteerd in een samenwerking met het Montessori College Arnhem. Leerlingen van deze school gaan ons begin 2025 helpen met de eerste stappen in de herinrichting van de huiskamer – ook een thema dat al langer speelt en regelmatig besproken is met vrijwilligers. De bedoeling is dat de huiskamer sfeervoller wordt en bruikbaar voor open inloop. Dit hangt samen met plannen voor gebouwverbeteringen die nodig zullen zijn om de zalen in de Bakermat beter bruikbaar en geschikt te maken voor de gewenste wijkgebonden en externe activiteiten.

Met de SAB (Samenwerkende Arnhemse Buurthuizen) wordt regelmatig samen opgetrokken rondom gemeenschappelijke thema's in het Arnhemse – de onderlinge uitwisseling en de lessen die wederzijds geleerd worden zijn van groot belang. Met de Gemeente Arnhem is het reguliere overleg met het Team Leefomgeving (TLO) eind 2024 verbreed met een partnerschapstraject. In de Koersnota heeft Arnhem aangegeven dat men graag de samenwerking met duurzame partners in de wijk aangaat; in dit project wordt gezamenlijk onderzocht hoe en in hoeverre een (meerjarig) partnerschap met de Bakermat kan worden opgezet. Dit project loopt door in 2025. Bedoeling is dat Gemeente Arnhem in dit verband ook voor zichzelf een knoop doorhakt: zit er in de casus Bakermat voldoende rechtvaardiging voor een principeuitspraak over langdurige samenwerking met eventuele bijbehorende ondersteuning – financieel of anderszins?

De Bakermat is verder betrokken geweest bij de totstandkoming van het ouderenbeleid van de gemeente, en zal ook in 2025 meewerken in de Programmagroep Uitvoeringsagenda Ouderenbeleid. In een vergelijkbare rol zat de Bakermat in 2024 aan tafel bij het IZA-overleg Centraal Gelderland.

Dichter bij huis zijn we bezig om met de twee wijkverenigingen, de Penseelstreek en Burgemeesterskwartier e.o., de rol en positie van de Bakermat in de wijk in te vullen, ten opzichte van wat de wijkverenigingen doen. Ook dit loopt door in 2025. Een leuke mijlpaal in

deze samenwerking is de gezamenlijke nieuwjaarsborrel die we begin 2025 hebben georganiseerd. Verder is in samenwerking met De Groene Vos (een duurzaamheidsinitiatief in de wijk Sint Marten Sonsbeekkwartier) een duurzaam winkelpunt ingericht – mede naar aanleiding van het Duurzaamheidsfestival dat diverse wijkwerkgroepen Duurzaamheid rondom de Bakermat gezamenlijk organiseerden in najaar 2024.

Al met al kende 2024 voor de Bakermat veel nieuwe inspanningen en activiteiten, zoals gezegd voor een groot gedeelte achter de schermen, intern in de organisatie. Dit zal ook voor 2025 gelden, met als belangrijkste aandachtspunt het haalbaarheidsonderzoek cq de voorbereidingen voor de eventuele aankoop van het pand door de wijk. Want gelet op de financiële stabiliteit van de organisatie, maar ook de noodzaak tot verduurzaming van het pand (potentieel om op energiekosten te kunnen besparen, maar ook vanwege het vereiste comfortniveau 's winters in verschillende zalen), is overname van het pand door de Stichting met eventuele co-financiering van betrokken wijkbewoners een hele goede stap. Onze toekomstvisie van de Bakermat als ontmoetingsplek voor, door en van bewoners, met impact voor wijk en stad, komt dan duidelijk dichterbij. Maar voor het zover is, hebben we nog veel te doen. Gelukkig kan de Bakermat bouwen op een betrokken, actieve gemeenschap. Samen met andere betrokken samenwerkingspartners in en om de wijk moeten we dan toch heel veel kunnen bereiken.

4. Contact

Wij willen graag al onze betrokkenen bedanken: onze vrijwilligers die met hart en ziel betrokken zijn, Gemeente Arnhem voor de financiële ondersteuning en goede samenwerking op diverse vlakken, en onze (andere) samenwerkingspartners in en om de wijk – waarbij de wijkverenigingen en de SAB (Samenwerkende Arnhemse Buurthuizen) in ieder geval genoemd moeten worden. Jullie doorlopende steun en betrokkenheid is van onschatbare waarde voor het succes van Wijkcentrum Bakermat.

Voor vragen, meer informatie of om in contact te komen, kunt u ons bereiken via:

E-mail: bestuur@wijkcentrumbakermat.nl

Telefoon: 06 526 24 582 (Sebastiaan van Sandijk); 06 222 54 211 (Diederik Cohen Tervaert)

Website: www.wijkcentrumbakermat.nl

Annex 1. Financiële verantwoording Wijkcentrum Bakermat 2024

Staat van Baten en Lasten

Omschrijving	2023	2024
Baten		
Opbrengst verhuur	114270	130519
Inkomsten externe verhuur	65555	81062
Inkomsten wijkactiviteiten	48715	49457
Resultaat horeca	23744	22997
Verkoop boeken en kunst	8459	14066
Donaties en sponsoring	25	440
Baten totaal	146498	168022
Lasten		
Huur	51069	53087
Energie	19844	14689
Overige huisvesting	29940	51573
Organisatie	92880	94641
Lasten totaal	193733	213990
Tekort	-47235	-45968
Subsidie ontmoeten en verbinden	27500	40000
Subsidie wijkinitiatief	40000	10000
Overige subsidies	0	0
	67500	50000
Resultaat incl subsidies	20265	4032

Toelichting bij de Staat van Baten en Lasten

Opbrengst verhuur

Inkomsten externe verhuur

De verhuur in 2024 is duidelijk toegenomen ten opzichte van 2023. We proberen meer gebruik te maken van onze Rembrandtzaal door deze ook aan te bieden bij kleinere gezelschappen als de hiervoor geschikte ruimtes reeds bezet zijn. Daarnaast hebben we per 1 november een vaste huurder voor de Frans Hals zaal. In 2025 willen we na de renovatie van de van Goghzaal ook meer gebruikmaken van de scheidingswand in deze zaal, zodat we meer kleinere gezelschappen kunnen accommoderen.

Inkomsten uit wijkactiviteiten

Onze wijkactiviteiten zijn gestaag groeiende. Ten behoeve van deze activiteiten hebben wij aan sprekers, coaches en musici vergoedingen betaald voor een bedrag van € 20.211. Hierbij is het grootste gedeelte aan de veelal professionele musici betaald.

Onder de noemer wijkactiviteiten vallen: beeldende kunst, verdieping (lezingen en gespreksgroepen), gezamenlijke maaltijden, muziek, jeugdactiviteiten (lego, kinderdisco, schaken en schoolevenementen). Deze activiteiten voor en door de buurt zijn van groot belang in het kader van “ontmoeten en verbinden”. Voor deze categorie activiteiten wordt echter vaak lagere of géén huurvergoeding gevraagd; deze activiteiten brengen daardoor minder op in financiële zin.

Resultaat Horeca

Het resultaat voor 2024 is nagenoeg gelijk aan 2023. Onze horeca komt voor een groot deel voort uit zaalverhuur aan derden, maar het belangrijkste deel past in de ontmoetingsfunctie van het wijkcentrum: consumpties tijdens koffieochtenden, lunches en drankjes in de pauze en na afloop van diverse activiteiten. Hiermee is de horeca niet alleen een belangrijke pijler onder de ontmoeting-functie, maar ook in financiële zin.

Verkoop boeken en kunst

Iedere eerste maandag van de maand kunnen wijkbewoners hun boeken/platen/cd's bij ons inleveren. Door onze boekencommissie worden deze zorgvuldig gerubriceerd en op de boekenmarkt verkocht. Er is 2x per jaar een markt. In april een kleine markt en in november een uitgebreide markt. Van de opbrengst van de boekenmarkt, € 11.517, hebben we 10% overgemaakt naar de voedselbank. Daarnaast krijgt de Bakermat bij de verkoop van kunstwerken een percentage van de verkoop.

Donaties en sponsoring

Wij hebben dit jaar meegedaan met NL doet. Het Oranje fonds heeft ons gesponsord voor € 350,00 voor het verbeteren van onze tuin bij de ingang aan de Izaak Evertslaan. Daarnaast heeft een echtpaar ons een donatie gegeven.

Energie

Alhoewel ons verbruik van zowel Gas als Electra is toegenomen door meerdere activiteiten in ons wijkcentrum lijkt de energierekening een stuk lager dan in 2023. We hebben een driejarig contract afgesloten met onze leverancier per 26 maart 2024. Het is gelukt om de teruggaaf milieubelasting over het afgelopen jaar, dat eindigt/begint in oktober, terug te krijgen in 2024. De milieubelasting is € 3.454. Daarnaast rekenen wij tijdens de stookmaanden een energietoeslag bij de verhuur. De verduurzamingsoperatie vergt een lange adem. De eigenaar heeft geen prioriteit voor ons gebouw.

Overige huisvesting

De kosten van onderhoud van gebouw en inventaris bedroegen € 20.246. Afschrijvingskosten bedroegen € 4.928, schoonmaakkosten € 5.612. We hebben in deze post een reservering voor toekomstig onderhoud opgenomen van € 35.000 op grond van het meest recente MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) van Gemeente Arnhem.

Organisatie

De grootste post in deze rubriek zijn de salariskosten. Daarnaast vermelden we de verzekeringspremie (€2.341), de BHV training voor onze vrijwilligers (€1.579), drukwerk en promotie (€1.462), accountant (€1.830) en representatiekosten (€1.345) (o.a. attenties voor lief en leed).

Onder de post Organisatie vallen bovendien de kosten voor sprekers, coaches en artiesten. In 2023 werd hier €21.892 aan uitgegeven, in 2024 een vergelijkbaar bedrag van €20.211. Het overgrote deel van deze kosten wordt gemaakt voor de professionele musici die door onze muziekcommissie worden aangetrokken. Verder staan in deze rubriek de kosten van sprekers en van de begeleiding van bewegingslessen.

De Balans

Omschrijving	31 december 2023		31 december 2024	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
uitgaven ten laste van subsidie				
verbouwingskosten	3.162		2.912,01	
inventaris	8.514		6.273,11	
muziekinstrumenten	7.315		6.415,00	
vorderingen	6.981		23.805,32	
liquidemiddelen	107.591		169.100,01	
reserves		100.028		137.908,91
bestemmingsreserve				20.225,96
crediteuren		2.568		987,26
overige verplichtingen		10.927		25.311,89
saldo		20.040		24.071,43
	133.563	133.563	208.505,45	208.505,45

Inventaris

Deze post betreft de afschrijvingskosten op onze inventaris.

Muziekinstrumenten

Het betreft de vleugel in de Rembrandtzaal en de piano in de huiskamer. Beide worden met veel plezier en muzikale inzet gebruikt voor concerten, koorrepetities en het Open Podium.

Reserves

De reserve bestaat uit de opgebouwde reserve van de afgelopen jaren vermeerderd met een teruggave milieubelasting 2023 van € 2.881 en een reservering voor groot onderhoud van € 35.000.

Bestemmingsreserve

Voor de verbouwing van de van Goghzaal hebben we een toezegging van het Oranje fonds en Burgerkracht. Een gedeelte van het bedrag is reeds verbruikt. Daarnaast hebben we van de Hubert stichting een bedrag ontvangen ter ondersteuning van onze activiteiten voor de jeugd nl de legoclub en jeugd schaken (€ 1.112). Het grootste gedeelte (€ 11.919) is voor de sponsering van het Gypsy festival, dat in april 2025 zal plaatsvinden.

Crediteuren

De post bestaat uit het honorarium van het optreden in december, de kosten van onze beweeglessen in december, uitgaven via ons duurzaam winkelpunt.

Overige verplichtingen

Deze post is aanzienlijk hoger dan in 2023 in verband met ons geplande Gypsy Festival in april 2025 en muziekuivoeringen. Meegenomen zijn de kosten van vooruitbetaalde tickets, €16.300, vooruit betaalde huur en energiekosten €3.284, en reserveringen voor salariskosten.

Liquiditeit

Het staatje hieronder geeft de vrij besteedbare liquide middelen per eind 2024 weer.

31 december 2024

Liquide middelen

banksaldi	169.100,01
debiteuren	6.159,36
	175.259,37

Verplichtingen

crediteuren	987,26
overige verplichtingen	25.311,89
	26.299,15

Beschikbaar 148.960,22

De hoogte van het bedrag aan beschikbare liquiditeit moet worden beoordeeld op basis van onze toekomstige verwachtingen. We houden rekening met verschillende onzekerheden:

- Over de ontwikkelingen van energiekosten en onderhoud en de mate waarin overheid of pandeigenaar daarin bij willen dragen
- Over de economische ontwikkelingen
- Over het veranderde subsidie- en accommodatiebeleid van de gemeente Arnhem
- Over de uitkomsten van onze gesprekken met de eigenaar van het gebouw over het eigendom en de verduurzaming van ons pand.

We streven tenminste naar handhaving van onze financiële buffer. Afhankelijk van te maken meerjarenafspraken voor de komende jaren is eigenlijk verhoging van de buffer gewenst, alleen al vanwege de jaarlijkse (personele) verplichting van ruim € 60.000 die we als Wijkcentrum op ons nemen. Verder zijn er verschillende plannen die mogelijk investeringen met zich meebrengen, voor aankoop van het gebouw en/of verduurzaming. En ook als we crowdfunding en crowdlending toepassen voor deze investeringen is een financiële bijdrage van de eigen organisatie een vereiste. Aangezien het in dit verband heel snel over substantiële bedragen gaan, moeten we opletten dat we voldoende armslag houden.

Annex 2. Social Handprint meting 2024

Wijkcentrum Bakermat

Deze Social Handprint toont de sociale en ecologische bijdrage aan de Sustainable Development Goals.

Organisatie

Naam: Wijkcentrum Bakermat
Type organisatie: Maatschappelijk/
burgerinitiatief
Rechtsvorm: Stichting

Wijkcentrum Bakermat is een bruisend wijkcentrum waarin inwoners uit de omliggende wijken een breed scala aan wijk- en buurtactiviteiten organiseren en begeleiden in de voormalige Diaconessenkerk. Een groep van 120+ actieve vrijwilligers faciliteert deze activiteiten, ondersteund door een vrijwilligerscoördinator. Jaarlijks vinden er meer dan 1400 activiteiten en ontmoetingen plaats in ons wijkcentrum, variërend van beweeglessen en yoga tot koffieochtenden, wijkdiners en repair cafés, praatgroepen, schaaklessen en legomiddagen in de wat kleinere ruimten tot de boekenmarkt, exposities, koorrepetities, lezingen, concerten en andere optredens in de grotere zalen - de voormalige...

Handprint Meting 2024

1	Geen armoede	2	Geen honger
3	Goede gezondheid en welzijn	4	Kwaliteitsonderwijs
5	Gendergelijkheid	6	Schoon water en sanitair
7	Betaalbare en duurzame energie	8	Waardig werk en economische groei
9	Industrie, innovatie en infrastructuur	10	Ongelijkheid verminderen
11	Duurzame steden en gemeenschappen	12	Verantwoorde consumptie en productie
13	Klimaatactie	14	Leven in het water
15	Leven op het land	16	Vrede, justitie en sterke publieke diensten
17	Partnerschap om doelstellingen te bereiken		

Indicatie impactwaarde

€637,000

T.o.v. omzet (incl. donaties en subsidies)

241.14%

Impactwaarde per FTE (betaald en vrijwillig)

€68,000,00